

Πρόβλεψη για την αμπελουργία της Κρήτης έως και το 2023

Ίσως η αρχή της οριστικής κατάρρευσης του αμπελιού στη Κρήτη.

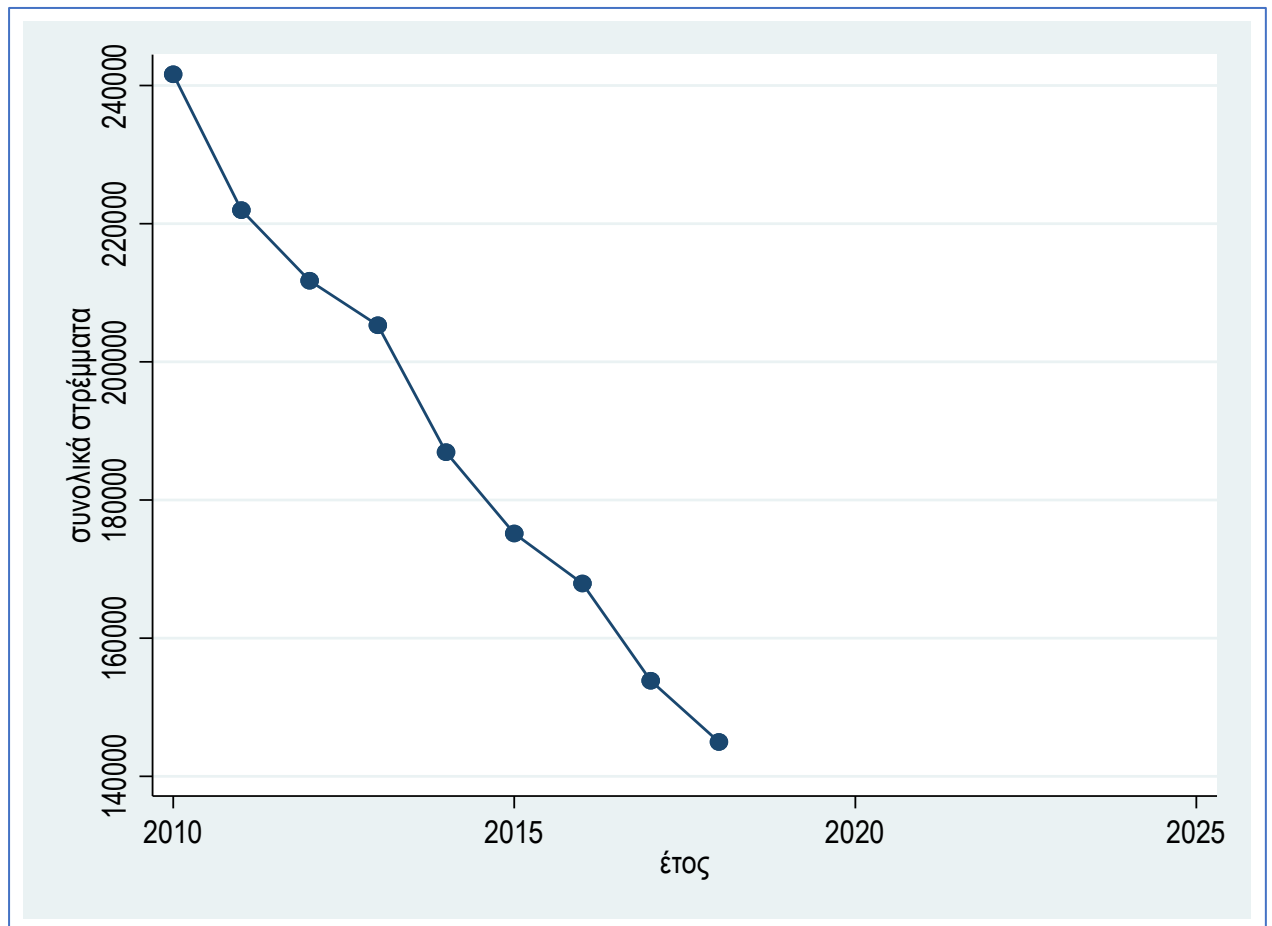
Έως και πριν μερικές δεκαετίες , αν κάποιος κάτοικος κυρίως της επαρχίας μαλεβιζίου είχε αμπέλι και κυρίως σουλτανίνα , ήταν σαν να είχε “χρυσωρυχείο”. Έως τα μέσα της δεκαετίας του 1990 η σταφίδα και στα μέσα της δεκαετίας του 2000 ,τα σκεπαστά και τα επιτραπέζια σταφύλια ,έδιναν τόσα πολλά χρήματα ,που μπορούσε κάποιος με λίγα μόνο στρέμματα να ζήσει ,να σπουδάσει τα παιδιά του ή να κάνει κάτι άλλο . Αυτή η κατάσταση άλλαξε τη τελευταία δεκαετία και από τι δείχνουν τα πράγματα ,οριστικά με αποτέλεσμα τη σημερινή εποχή ,το να έχει κάποιος αμπέλι ,να θεωρείται “τιμωρία” , αφού είναι τόσο υψηλό το κόστος παραγωγής , που στο τέλος το κέρδος -αν προκύψει- θα είναι χαμηλό .Αν υπολογίσουμε ότι οι σημερινές τιμές που πουλάνε οι παραγωγοί με ευρώ ,είναι σχεδόν οι ίδιες που ήταν με δραχμές πριν 20 και 25 χρόνια ,αυτό μας λέει πολλά . 23 λεπτά το σταφύλι τώρα ,68 δραχμές πριν 20 χρόνια .Αν ,όμως , υπολογίσουμε τον πληθωρισμό ,το κόστος που έχει ανεβάσει πάρα πολύ τα λιπάσματα, καύσιμα κλπ. ,τότε δεν μιλάμε για 23 ,25 ή 30 λεπτά το κιλό ,αλλά για ψίχουλα . Πχ το 2007 ένα σακί 25 κιλών θειάφι ,κόστιζε 7 ευρώ ,τώρα κοστίζει 15 ευρώ ,περίπου .Άνοδος δηλαδή 114 % μόνο για το θειάφι και μόνο για την περίοδο 2007 -έως και τώρα .Η τιμή πώλησης του σταφυλιού ανά κιλό που υπήρχε τότε , είναι ακριβώς η ίδια που υπάρχει και τώρα και σε πολλές περιπτώσεις είναι ακόμα χαμηλότερη όπως στα σκεπαστά αμπέλια ή τα επιτραπέζια . Αν υπολογίσουμε επιπλέον ,φάρμακα, καύσιμα και κλπ. ,τότε τα πράγματα γίνονται χειρότερα .Οι παραγωγοί μη αντέχοντας το κόστος εγκαταλείπουν τις καλλιέργειες ,αλλά για να βάλουν τι;

Ελιές ,κήπο ,ζωοτροφές ; Να βάλουν ,τι ; Δεν υπάρχει δυστυχώς προγραμματισμός ώστε να καθοδηγήσει τους παραγωγούς .

Για του λόγου το αληθές ,το παρακάτω διάγραμμα ,δείχνει όλη την πραγματικότητα : Παρατηρούμε ότι η κατρακύλα της αμπελοκαλλιέργειας αρχίζει το 2011 (-8,13%) και επιταχύνεται το

2014(-8,9%) .Από το 2016 και μετά η μείωση είναι μικρότερη ,περίπου 6% ,ανά έτος και σταδιακά σταθεροποιείτε σε αυτό περίπου το επίπεδο . Επειδή δεν πρόκειται ποτέ να υπάρξει παρέμβαση ανάσχεσης αυτής της κατάστασης ,θα συνεχίσουν να μειώνονται τα αμπέλια μέσα στον χρόνο .

Διάγραμμα : 2010-2018

Διάγραμμα :Stata software

Στον παρακάτω πίνακα βλέπουμε τη μεταβολή της αμπελοκαλλιέργειας από το 2010 έως και το 2018 :

Έτος	Στρέμματα	Μεταβολή
2010	241626	-----
2011	221962	-8,13%
2012	211746	-4,6%

2013	205297	-3%
2014	186924	-8,9%
2015	175161	-6,3%
2016	167922	-4,1%
2017	153846	-8,3%
2018	144984	-5,8%

Πηγή : Ελστατ

Οι τιμές είναι σε χιλ. στρέμματα

(Πριν το 2010 δεν υπάρχουν καλά δεδομένα)

Η συνολική μείωση μόνο για αυτά τα έτη ,είναι 40 % !!!!!!! .Δηλαδή ,τα μισά περίπου των αμπελιών όλης της Κρήτης ,εγκαταλείφθηκαν μέσα στην περίοδο 2010-2018 !!!!!!!Ενώ η μέση μείωση ανά έτος ,είναι περίπου 6,14% .Έχουν φύγει συνολικά 96642 χιλ. στρέμματα μέσα σε αυτά τα λίγα χρόνια .Αν η τιμή του ελαιόλαδου και των κηπευτικών δεν ήταν στα χαμηλά επίπεδα που βρίσκονται τα τελευταία χρόνια ,θα είχαν φύγει σίγουρα ακόμα περισσότερα αμπέλια .

Παρακάτω ,παρουσιάζεται η πρόβλεψη για την αμπελουργία στην Κρήτη. Τα συνολικά νούμερα αφορούν όλα τα είδη του αμπελιού που υπάρχουν στην Κρήτη (σταφίδα, επιτραπέζια ,σκεπαστά ,σταφύλια για κρασί κλπ.). Η πρόβλεψη που θα παρουσιάσουμε ,εννοείται πως δεν είναι απόλυτη .Τα δεδομένα έχουν παρθεί από την Ελστατ ,με αποτέλεσμα η πρόβλεψη να γίνει με αυτά και μόνο με αυτά .Σίγουρα τα δεδομένα δεν είναι ακριβή ,επειδή υπάρχουν αμπέλια τα οποία βγήκαν χωρίς να φαίνονται πουθενά .Λόγο κόστους ,δεν μπορώ να ψάξω βαθύτερα και να βρω πιο σωστά δεδομένα για αυτό δουλεύω μόνο με αυτά . Το αμπέλι πάντα ήταν μία καλλιέργεια που μπορούσε μέσα σε μια στιγμή να μην δώσει καθόλου προϊόν ή μπορούσε να δώσει τόσα πολλά που αυτοί που τα παρήγαγαν να βγάλουν ένα αξιοπρεπέστατο εισόδημα και να έχουν όρεξη για να παράγουν και το επόμενο έτος . Δυστυχώς τα νέα για την αμπελουργία δεν είναι καθόλου καλά .Δεν χρειάζεται αυτή η έρευνα για να δείξει κάτι διαφορετικό .Το ξέρουν όλοι άλλωστε .Αυτή η έρευνα προσπαθεί να μας δείξει μόνο τη πρόβλεψη για το ποσοστό της μελλοντικής μείωσης των αμπελιών ώστε να ξέρει ο καθένας τι αναμένετε για το μέλλον . Αυτό που κάνει εντύπωση δεν είναι ότι από το 2019 θα αρχίσουν σταδιακά να εγκαταλείπονται περισσότερα αμπέλια -

γίνεται χρόνια τώρα - ,αλλά ότι δεν γίνεται απολύτως τίποτα προκειμένου να περιοριστεί έστω λίγο το φαινόμενο .Νέες χώρες στην καλλιέργεια του αμπελιού και του ελαιόδεντρου όπως Αίγυπτος ,Κίνα κλπ. φυτεύουν σωρηδόν τα τελευταία χρόνια .Μόνο η Αίγυπτος αναμένεται να φυτέψει τα επόμενα χρόνια 100 εκατ. ελαιόδεντρα ,όταν όλες οι χώρες που παράγουν ελαιόλαδο στον πλανήτη ,έχουν συνολικά 750 εκατ. ελαιόδεντρα .Στα αμπέλια η κατάσταση είναι ακόμα χειρότερη .Η Κίνα τα επόμενα 5-6 χρόνια θα είναι η μεγαλύτερη παραγωγός χώρα κρασιού στον πλανήτη ,αφήνοντας πίσω τις παραδοσιακές χώρες παραγωγής κρασιού όπως την Γαλλία ,Ισπανία ,Ιταλία . Για την Ελλάδα και πιο συγκεκριμένα την Κρήτη ,η κατάσταση θα επιδεινωθεί .Χάνουμε συνεχώς αγορές και η παραγωγή πολλών προϊόντων θα μειωθεί . Οι Έλληνες παραγωγοί προσπαθούν να φτάσουν την Αυστραλία ή την Κίνα στην ποσότητα με τις απέραντες εκτάσεις που έχουν αυτές οι χώρες ;Αυτό δεν γίνεται .Μόνο στην ποιότητα μπορούμε να διαφοροποιηθούμε και όχι απόλυτα σε όλα τα αγαθά .

Πρόβλεψη για τα έτη 2019 έως και το 2023

Επειδή τα δεδομένα είχαν μοναδιαία ρίζα ,δηλαδή δεν ήταν στάσιμα ,(σταθερά) ,δεν μπορούσε να γίνει σωστή πρόβλεψη ,αφού : Dickey-Fuller test for unit root = 0.6736

Και Phillips-Perron test for unit root = 0.2674 ,έτσι πήραμε τις πρώτες διαφορές των συνολικών στρεμμάτων όπου βρήκαμε :

Dickey-Fuller test for unit root=0,00014

Και Phillips-Perron test for unit root=0,0000 .

Τα δεδομένα έγιναν τελικά στάσιμα (σταθερά) και έγινε η πρόβλεψη.

Δεν λαμβάνουμε υπόψιν ,όμως, τη μεταβολή του ειδικού φόρου στη τσικουδιά (όταν και εάν μπει)-όπου θα οδηγήσει σε οριστική εγκατάλειψη την καλλιέργεια- , ούτε ενδεχόμενες μεταβολές που θα προκύψουν στο μέλλον όπως αύξηση φορολογίας ή περαιτέρω αύξηση πχ καυσίμων κλπ. , αλλά λαμβάνουμε υπόψιν μόνο αυτά που ισχύουν μέχρι τώρα .

Στον παρακάτω πίνακα παρατηρούμε ότι και φέτος ,θα αρχίσουν να μειώνονται τα αμπέλια με τον ίδιο ρυθμό σε σύγκριση με τα προηγούμενα χρόνια ,ενώ από το 2023 ,θα επιταχυνθεί ακόμα περισσότερο η μείωση (σχεδόν -9%) . Είναι βέβαια αυτονόητο ,αυτό

άλλωστε φαίνεται παντού στην Κρήτη .Η μείωση που προβλέπετε θα είναι περίπου -4,1% για το 2019, (-7,7%) για το 2020 και περίπου -4,3% έως -8,7% % για τα επόμενα χρόνια έως και το 2023 .

Από τα νούμερα που βλέπουμε στον παρακάτω πίνακα ,μπορούμε να πούμε πως δείχνουν ότι η μείωση στα αμπέλια τα επόμενα χρόνια θα συνεχιστεί ακάθεκτη .Κάποιος μπορεί να πιστεύει πως η μείωση έπρεπε να είναι ακόμα μεγαλύτερη ,επειδή έχει παραγκωνιστεί τελείως η καλλιέργεια . Στην πραγματικότητα ,η μείωση ίσως φτάσει σε διπλάσια ποσοστά όταν και αν εφαρμοστούν τα μέτρα που πρόκειται να επιβαρύνουν τη τσικουδιά ή αν επιβληθούν άλλα μέτρα που θα αυξήσουν περαιτέρω το κόστος .

Πρόβλεψη :

95% διάστημα εμπιστοσύνης

Έτος	Πρόβλεψη	Μεταβολή	Από	Έως
2019	138938	-4,1%	137390,3	140505,4
2020	128119	-7,7%	126309,1	129183,7
2021	119744	-6,5%	118057,5	121456,5
2022	114558	-4,3%	112926,0	116195,5
2023	104538	-8,7%	104984,3	108118,4

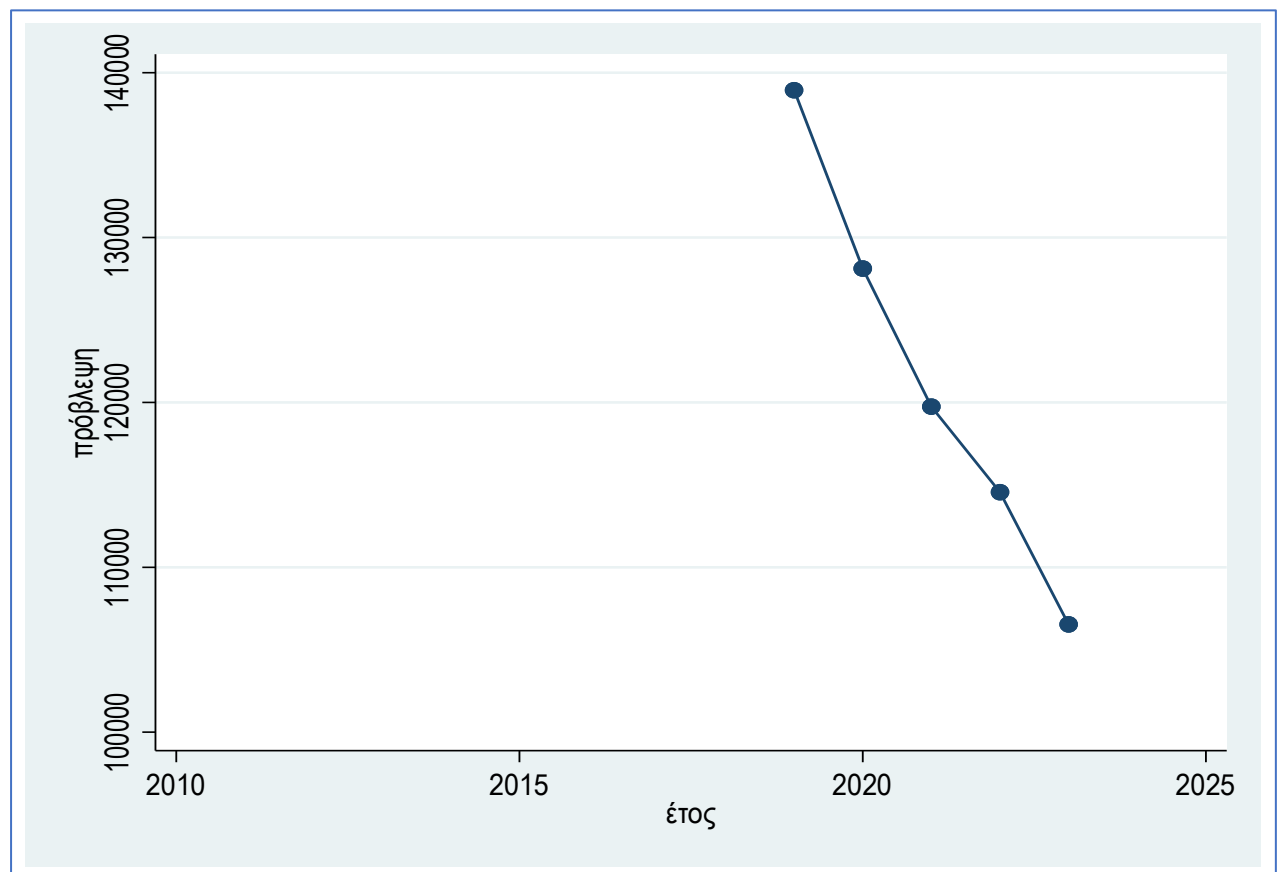
Οι τιμές είναι σε χιλ. στρέμματα

Διάστημα εμπιστοσύνης εννοούμε ότι κατά 95% οι τιμές θα βρίσκονται (από ,έως) τις τιμές του παραπάνω πίνακα .

Η πρόβλεψη είναι ότι από το 2019 έως και το 2023 θα μειωθούν τα αμπέλια κατά -24,7% !!!!!!! Μέση μείωση 6,26 % ανά έτος .Μεγαλύτερη δηλαδή μείωση θα έχουμε από το 2019 και μετά σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια .Προβλέπετε να εγκαταλειφθούν ακόμα 34400 χιλ. στρέμματα .Αν προσθέσουμε και το 40 % ,τότε η συνολική μείωση από το 2010 έως και το 2023 θα είναι -64,7 % !!!!!!! Δηλαδή ,σχεδόν τα 2/3 των αμπελιών της Κρήτης προβλέπετε να

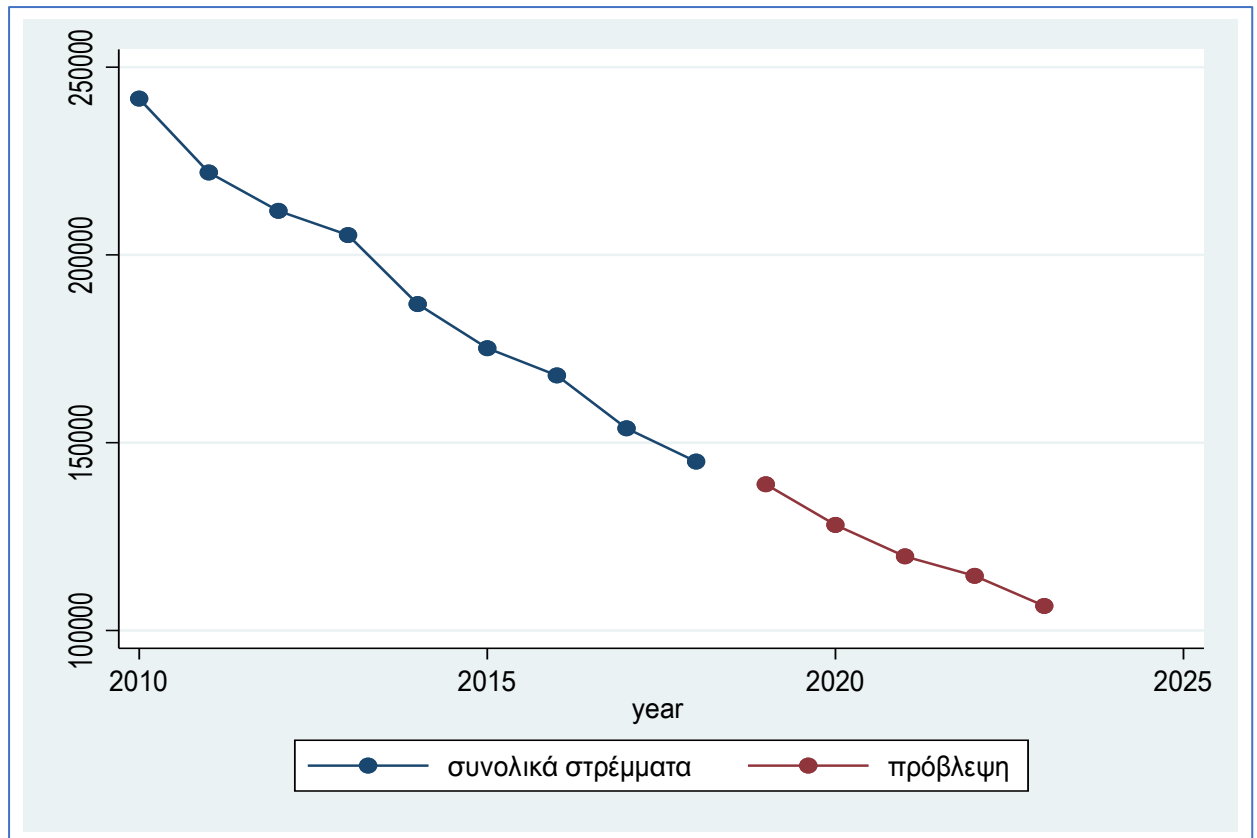
εγκαταλειφθούν έως και το 2023 !!!!!!! Και όπως έχουμε ήδη αναφέρει παραπάνω ,δεν έχει υπολογιστεί ο ειδικός φόρος στη τσικουδιά ,ο οποίος θα δώσει τη χαριστική βολή όχι μόνο στο προϊόν ,αλλά συνολικά σε όλη την αμπελουργία .Ένα μεγάλο ποσοστό σταφυλιών ,γίνονται τσικουδιά ,τα οποία σταδιακά θα σταματήσουν να παράγονται .Ούτε έχει υπολογιστεί περαιτέρω αύξηση του κόστους παραγωγής

Διάγραμμα πρόβλεψης :

Διάγραμμα:Stata software

Στο παρακάτω διάγραμμα ,βλέπουμε τη συνολική μεταβολή της καλλιέργειας από το 2010 έως και το 2018 και την πρόβλεψη από το 2019 έως και το 2023

Διάγραμμα: Stata software

Τα παρακάτω διαγράμματα ,θα μας δείξουν ποια έτη βρίσκονται πιο κοντά στο μέσο των τιμών των παραπάνω δεδομένων. Θα χρησιμοποιήσουμε τους 2 ελέγχους :cusum ,cusumsq tests για να ελέγξουμε την παραπάνω υπόθεση.

Έλεγχος σταθερότητας παραμέτρων :Cusum and Cusumsq tests

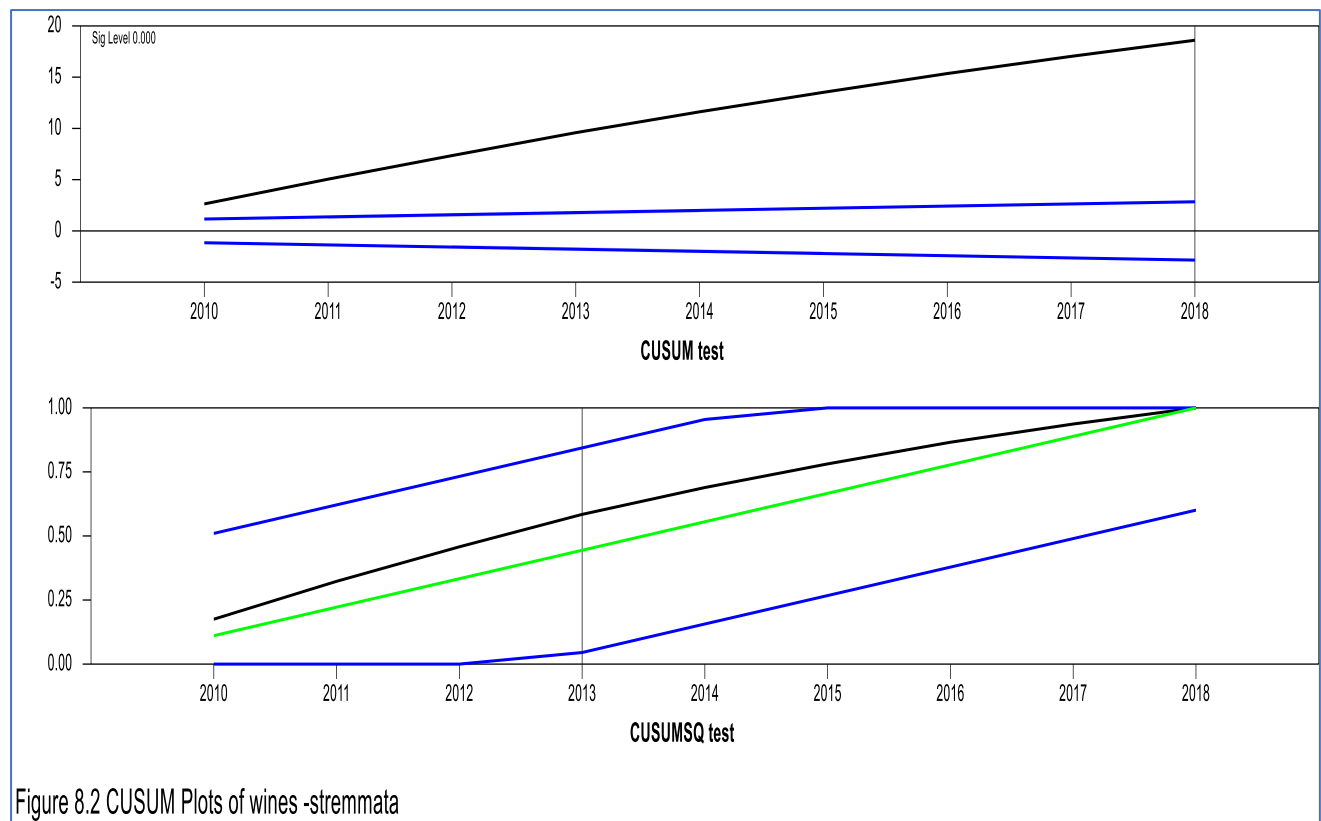

Figure 8.2 CUSUM Plots of wines-stremmata

Διάγραμμα :rats software

Στο παραπάνω διάγραμμα ,κάνοντας τους ελέγχους cusum και cusumsq tests ,βλέπουμε ότι η πάνω μαύρη γραμμή φεύγει πολύ έξω από το όριο σταθερότητας των δεδομένων .Αυτό σημαίνει πως η εγκατάλειψη των αμπελώνων γίνεται με γρηγορότερο ρυθμό από ότι πρέπει .Όλη η μαύρη γραμμή βρίσκεται εκτός ορίων για όλα τα έτη .Κανένα έτος δεν βρίσκεται κοντά στη μέση τιμή . Στο κάτω διάγραμμα ,τα δεδομένα είναι υψωμένα στο τετράγωνο ,για αυτό βρίσκονται εντός ορίων .

Πρόβλεψη έως και το 2023 με τους ελέγχους σταθερότητας cusum ,cusumsq tests .

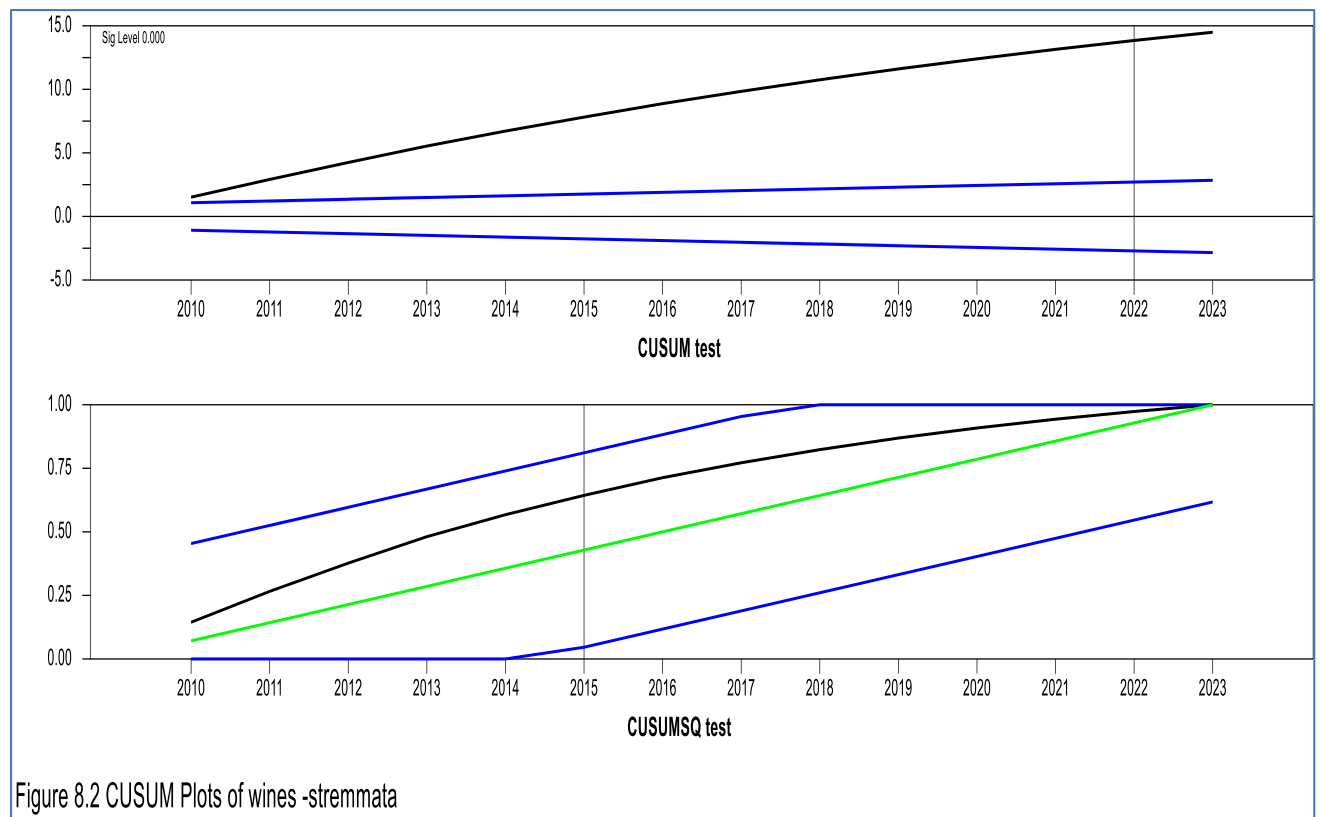

Figure 8.2 CUSUM Plots of wines-stremmata

Διάγραμμα :rats software

Στο παραπάνω διάγραμμα ,έχουμε βάλει και την πρόβλεψη (2019-2023) .Βλέπουμε ότι η μαύρη γραμμή συνεχίζει να απομακρύνεται περισσότερο από τον μέσο .Αυτό σημαίνει πως όσο περνάει ο χρόνος θα απομακρυνόμαστε όλο και περισσότερο από την μέση τιμή ,θα εγκαταλείπονται δηλαδή με όλο και πιο ταχύτερο ρυθμό τα αμπέλια . Το κάτω διάγραμμα ,μας δείχνει πάλι τα δεδομένα στο τετράγωνο .Είναι πάλι σταθερά και εντός ορίων .

Σε αυτή την έρευνα ,αναφέρετε η μείωση των αμπελιών μόνο μέχρι το 2023 .Έχω υπολογίσει τη μείωση μέχρι και το 2028 ,αλλά προτίμησα να μην την προσθέσω ,επειδή θα απογοητευθεί κάθε αισιόδοξος -όσοι έχουν μείνει -.!!!!Το θέμα είναι πως η αμπελουργία της Κρήτης , πνέει τα λοίσθια και δεν υπάρχει ενδιαφέρον από κανέναν για να σταματήσει ή να περιορίσει αυτή την πτώση .Το αμπέλι πάντα ήταν η καλλιέργεια που μπορούσε να επηρεαστεί από τα καιρικά φαινόμενα περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη καλλιέργεια ,με αποτέλεσμα πολλοί να την εγκαταλείπουν και λόγω κλιματικής αλλαγής (αύξηση του κόστους λόγω περισσότερων ψεκασμάτων κλπ.).Δυστυχώς ,η αμπελοκαλλιέργεια στην Κρήτη πεθαίνει αν δεν έχει πεθάνει ήδη .

Γεώργιος .Εμμ. Καβρός

Οικονομολόγος

Ηράκλειο Κρήτης

Data analytics στη cretanalysis